

Από την Κολομβία στη Βενεζουέλα

Συζήτηση με τον Ολέγκ Γιάσινσκι (**).

Από το site: www.4shared.com

του Αντρέι ΜΑΝΤΣΟΥΚ(*)

Τον περασμένο Ιούλιο, η Κολομβία βρέθηκε στο επίκεντρο των διεθνών ΜΜΕ, με την απελευθέρωση της Ίνγκριτ Μπετανκούρ και των άλλων ομήρων από τον FARC.

Ο Ολέγκ Γιάσινσκι ήταν εκεί και μεταφέρει τις εντυπώσεις από μια χώρα που μασιίζεται από εμφύλιο πόλεμο μεταξύ αριστερών ανταρτών και κυβερνητικών δυνάμεων. Ο αναγνώστης θα μπορέσει να συ-

γκρίνει την αντίθεση της κολομβιανής πραγματικότητας με τη ζωή στη γειτονική μπολιβαριανή Βενεζουέλα.

- Ολέγκ, μίλησέ μας για το ταξίδι σου στην Κολομβία. Ποιες περιοχές της χώρας κατόρθωσες να επισκεφτείς και κατά πόσο διαφέρει η πραγματικότητα από τις εικόνες που παρουσιάζονται στο CNN;

- Σκοπός του ταξιδιού μου στην Κολομβία ήταν να γνωρίσω τη ζωή των ανθρώπων στη χώρα που έγινε το επίκεντρο δημοσιογραφικών και πο-

λιτικών αντιπαράθεσεων και σχολίων στη Λατ. Αμερική. Στη χώρα με τον πιο έντονο αντιαμερικανισμό από τη μια και ταυτόχρονα με καθεστώς που έχει τη μεγαλύτερη υποστήριξη από τους κατοίκους της. Με το πιο παλιό αντάρτικο κίνημα στη Λατ. Αμερική και με το μεγαλύτερο αριθμό πολιτικών δολοφονιών. Εκτός από τη Μπογκοτά, γνώρισα την επαρχία Τολίμα (όπου, πριν από 50 χρόνια, γεννήθηκε το αντάρτικο κίνημα). Τη «Ζώνη του Καφέ», την πιο

Από το site: www.4shared.com

ειρηνική περιοχή της Κολομβίας, με το υψηλότερο βιοτικό επίπεδο, την επαρχία Τσόκο (στη μεριά του Ειρηνικού, στα σύνορα με τον Παναμά), το πιο φτωχό και ξεχασμένο κομμάτι της χώρας. Γνώρισα και την πιο «καυτή», από άποψη ένοπλων διενέξεων περιοχή, είναι η κοιλάδα του ποταμού Κάουκα και οι δήμοι Φλόριδα και Πράδερα, όπου είναι αισθητή η παρουσία του FARC (Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις της Κολομβίας - Λαϊκός Στρατός). Τη μεγαλύτερη εντύπωση μου έκαναν οι κάτοικοι. Πολύ φιλόξενοι, ανυπόκριτοι, εργατικοί και όμορφοι. Καμία σχέση με την εικόνα του εμπόρου ναρκωτικών, του συμμορίτη ή της πόρνης. Η χώρα είναι πολύ όμορφη και ποικι-

λόμορφη. Η Κολομβία μοιάζει, σε μικρογραφία, με όλη τη Λατ. Αμερική, ως προς τις παραδόσεις, τον πολιτισμό, τα τοπία. Και μετά από μια κούπα γνήσιου κολομβιανού καφέ, δύσκολα ξαναγυρίζεις σ' αυτούς που ξέρεις. Ωστόσο, η συζήτηση για πολιτικά θέματα με άγνωστους ανθρώπους είναι αδύνατη.

- Πέρασαμε, έτσι, στα πολιτικά θέματα. Ποια είναι η σημερινή πολιτική και πολεμική κατάσταση σ' αυτή την ιδιόμορφη χώρα;

- Αν μιλήσει κανείς για την εξωτερική πολιτική, όλα είναι πολύ ξεκάθαρα. Η Κολομβία είναι ο στενότερος σύμμαχος – όχι, τι λέω, γιατί μια συμμαχία προϋποθέτει κάποια ισομμία – για να είμαι πιο σαφής, το πιο

κοινοτικό στρατιωτικό παράρτημα των Η.Π.Α., το πιο κοινοτικό στρατιωτικό πεδίο πίεσης και ενδεχόμενης εισβολής στις γειτονικές χώρες, τη Βενεζουέλα και το Εκουαδόρ. Οι Η.Π.Α. παρέχουν, χωρίς όρια, στρατιωτική βοήθεια στην κυβέρνηση της Κολομβίας, στη μάχη της «τρομοκρατικής απειλής». Επίσημα, η κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη ένοπλης διένεξης στη χώρα.

- Την ύπαρξη εμφύλιου πολέμου;

- Για να ομολογήσει κανείς ύπαρξη εμφύλιου πολέμου, θα πρέπει να αναγνωρίσει το status των ανταρτών, σαν αντίπαλης πλευράς. Και να τηρεί όλες τις διεθνείς συμβάσεις. Σήμερα η αεροπορία και το πυροβολικό βομβαρδίζουν το μισό τμήμα της χώρας σε εικοσιτετράωρη βάση, αλλά επίσημα η κυβέρνηση αρνείται την ύπαρξη ένοπλης διένεξης στη χώρα. Ο αντάρτης πιο εύκολα ονομάζεται δολοφόνος και τρομοκράτης, για να βρεθεί εκτός νόμου. Και για οποιαδήποτε επικοινωνία με τους αντάρτες (ακόμα και απλή συνομιλία), μπορεί να βρεθεί κανείς στη φυλακή με την κατηγορία της συμμετοχής στην τρομοκρατία. Οι αντάρτες ελέγχουν μέρος της χώρας, αν και σαφώς μικρότερο απ' ό,τι παλιά. Η εξουσία στις περισσότερες επαρχίες ελέγχεται από ακροδεξιούς παραστρατιωτικούς, στον αντίποδα των ανταρτών του FARC και του ELN. Για να φτάσεις σε ορισμένα χωριά, πρέπει να πάρεις άδεια, ειδικά από αυτές τις οργανωτικές δομές. Μπορεί να σου επιτρέψουν, μπορεί και όχι. Συνήθως δεν αφήνουν. Αν διανοηθείς να κινηθείς χωρίς τη συγκατάθεσή τους, είναι επικίνδυνα.

Η εξουσία στη χώρα ανήκει στη δεξιά κυβέρνηση του Ουρίμπτε, η οποία έχει τη στήριξη του 80% του πληθυσμού. Ο πρόεδρος Αλβάρο Ουρίμπτε ήταν ένας από τους δημιουργούς των ομάδων των ακροδεξιών μαχητών, όταν ήταν ακόμα περιφερειακός δήμαρχος. Επίσημα λέγεται πως ο πατέρας του δολοφονήθηκε από τον FARC, σε απόπειρα απαγωγ-

γής. Στην πραγματικότητα, δολοφονήθηκε από εμπόρους ναρκωτικών για λόγους εσωτερικών εκκαθαρίσεων, ήταν συνεργάτης του Πάμπλο Εσκομπάρ, γνωστού αρχηγού ενός από τα μεγαλύτερα καρτέλ ναρκωτικών. Όμως αυτά τα θέματα καλύτερα να μην τα θίγεις στην Κολομβία.

Η κύρια ασχολία των ακροδεξιών μαχητών είναι η εξόντωση ανταρτών, συνδικαλιστών, ακτιβιστών. Τους εκπαίδευσε και εξόπλισε ο κολομβιανός στρατός. Ο Ουρίμπτε στηρίζεται στους παραστρατιωτικούς κύκλους. Αυτό είναι σε γενικές γραμμές το κολομβιανό δράμα.

- Πού οφείλεται η δημοτικότητα της κυβέρνησης Ουρίμπτε; Μου φαίνεται σαν κοινωνικο-πολιτικός μαζοχισμός.

- Ο Ουρίμπτε είναι ένας έξοχος δεατρίνος. Και λαϊκιστής, μ' όλη τη σημασία της λέξης. Ελέγχει άριστα τα προσκείμενα σ' αυτόν ΜΜΕ. Όπως και ο Φουχιμόρι, όμως με μεγαλύτερη προσοχή. Και πλάθει την εικόνα του σοβαρού και υπεύθυνου πολιτικού. Ο FARC και οι αριστεροί αντάρτες δεν διαθέτουν δημοτικότητα σε μια κουρασμένη, από τη βία, χώρα. Στα μάτια του μικροαστού, ο Ουρίμπτε είναι ο πρώτος πρόεδρος, που κατάφερε να τους αντιμετωπίσει με επιτυχία, παίρνοντας ακραία, σκληρή στάση. Κατάφερε να πείσει τους Κολομβιανούς ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας είναι ο FARC και αν νικηθεί, η ζωή θα αλλάξει προς το καλύτερο. Βέβαια, όλα αυτά είναι ανοησίες. Μπροστά στον πολύ άδικο τρόπο κατανομής της γης, που δεν άλλαξε τα τελευταία 100 χρόνια. Με το FARC ή χωρίς τον FARC, η δυσανεμία των αγροτών δεν θα σταματήσει, πολύ περισσότερο με τις λεγόμενες νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις. Στο σύνολο των 36.000 Κολομβιανών, που έχασαν βίαια τη ζωή τους τον περασμένο χρόνο, μόνο το 8% αυτών, προσμετράται στην εσωτερική ένοπλη διένεξη. Στον FARC αναλογεί όχι περισσότερο από το 2%. Τους υπόλοιπους τους εξόντωσαν οι παραστρατιωτικοί και ο

στρατός. Στους παραστρατιωτικούς αναλογεί μεγαλύτερο ποσοστό δολοφονιών. Ο στρατός σκοτώνει πολλούς και μόνο με την υποψία του ανάρτη και τις περισσότερες φορές δεν είναι έτοι. Στην κολομβιανή ενδοχώρα, η έννοια της δικαιοσύνης είναι σχετική. Οι συγγενείς των δολοφονημένων φοβούνται να παλέψουν για την αλήθεια.

- Τα ΜΜΕ δεν κάνουν καμία αναφορά;

- Όχι, καμία. Είναι υποταγμένα στα συμφέροντα της ολιγαρχίας και της κυβέρνησης. Και τα διεθνή ΜΜΕ διατηρούν τις προσωπικές τους ισορροπίες. Υπάρχει η επίσημη γραμμή ότι το καθεστώς καταδιώκει και τους παραστρατιωτικούς. Τα ΜΜΕ επιβεβαιώνουν ότι οι παραστρατιωτικοί έχουν αποπλιστεί εδώ και χρόνια και έχουν σταματήσει τις δολοφονίες. Είναι γνωστό ότι οι αρχηγοί των παραστρατιωτικών είναι προσωπικοί φίλοι των ανώτερων στρατιωτικών και των πολιτικών των υψηλών κλιμακίων. Τους ενώνει η κοινή συντηρητική ιδεολογία και οι στενές σχέσεις με τις Η.Π.Α. Βασικό ρόλο παίζει και η «οικονομική παράμετρος»: το 80% της παγκόσμιας ποσότητας κοκαΐνης παρασκευάζεται στην Κολομβία και καταλήγει στις Η.Π.Α. Όλες οι φυτείες κόκας στην Κολομβία είναι παράνομες, ωστόσο όλες οι περιοχές που είναι κατάλληλες για την καλλιέργειά της, είναι σπαρμένες με κόκα. Για τους περισσότερους χωρικούς η κόκα είναι η μοναδική πηγή επιβίωσης.

- Όλοι οι ανεξάρτητοι παρατηρητές επιβεβαιώνουν ότι η κυβέρνηση δεν καταπολεμά την παρασκευή και την εμπορία της κόκας.

- Επίσημα, η Κολομβία και οι Η.Π.Α. είναι σύμμαχοι στη μάχη κατά της κόκας. Είναι αστείο, αν δεις κανείς την πραγματικότητα. Ύστερα πρέπει να καταλάβουμε ότι αν οι χωρικοί καλλιεργήσουν νιομάτες ή μπανάνες, θα πεθάνουν από την πείνα. Δεν υπάρχουν οδικά δίκτυα, πιστωτικοί οργανισμοί, κρατική στή-

ριξη. Δεν υπάρχει τίποτα. Σήμερα οι παρακρατικοί και οι αντάρτες μάχονται μεταξύ τους για τις ζώνες καλλιεργειών. Οι χωρικοί, κάτω από τα διασταυρούμενα πυρά, εγκαταλείπουν τη γη τους. Υπολογίζεται ότι 5 εκατομμύρια χωρικοί έχουν εκτοπιστεί σε αστικά κέντρα και στις γειτονικές χώρες (μόνο στη Βενεζουέλα, είναι πάνω από 2 εκατομμύρια).

- Ας περάσουμε στο θέμα των ανταρτών του FARC. Ήσουν στη χώρα όταν απελευθερώθηκε η Ίνγκρινι Μπετανκούρ και οι άλλοι αιχμάλωτοι. Είναι αληθινή η επίσημη εκδοχή της κυβέρνησης Ουρίμπτε; Και ποια η σημερινή κατάσταση των ανταρτών;

- Κανείς λογικός άνθρωπος δεν θα συμφωνήσει πως όλα τα αιτήματα των ανταρτών είναι δίκαια. Οι μέθοδοί τους, ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, όλο και απομακρύνονται από αυτό που θεωρούμε επαναστατική ηθική. Θεωρώ ως αιτία αυτής της στροφής, την επικράτηση των στρατιωτικών κριτηρίων, έναντι των πολιτικών, των στρατιωτικών επιτυχιών, έναντι της σαφήνειας στις ιδέες. Κάτω απ' αυτό το πρίσμα εμφανίστηκαν άνθρωποι σαν τον Μονό Χοχόι (είναι ο 2^{ος} στην ιεραρχία του κινήματος). Όπως είναι γνωστό, ο FARC καθοδηγείται σήμερα από τον ανθρωπολόγο Αλφόνσο Κάνο. Ανάμεσα στα ηγετικά πρόσωπα, ο Τιμολέον Χιμένες, γνωστός και ως κομαντάντε Τιμοσένκο.

Στις επαρχίες όπου διεξάγονται οι μάχες, δεν αφανίζονται ούτε οι ολιγάρχες, ούτε οι στρατηγοί, αλλά οι απλοί φαντάροι, που με τη βία, πολλές φορές, συμμετέχουν σ' αυτές τα ίδια τα παιδιά ενός λαού, στο όνομα του οποίου αγωνίζεται ο FARC. Οι χωρικοί είναι εξαναγκασμένοι να συνεργάζονται και με τις δυο πλευρές, αλλιώς, απλά, τους σκοτώνουν. Γι' αυτό δεν υπάρχει «θαυμασμός» για τον FARC.

Η ηγεσία του FARC, από το 1980, άρχισε να πολλαπλασιάζει τις οργανώσεις της, στρατολογώντας πολλές φορές ανθρώπους, χωρίς κά-

Από το site: www.4shared.com

ποια ιδιαίτερη ιδεολογική διεργασία. Η προτεραιότητα ήταν στρατιωτική και για πολλούς πεινασμένους χωρικούς η ένταξη στο αντάρτικο ήταν καθαρά μια πρακτική διέξοδος. Τους εξασφάλιζαν τροφή, όπλα και κάποια καταξίωση. Μέχρι τότε ήταν απλά πεινασμένοι και ανυπεράσπιστοι. Οι οργανώσεις έγιναν τόσες πολλές, διάσπαρτες σ' όλη τη χώρα, που ο έλεγχος κάθε διοικητή ήταν, αντικειμενικά, αδύνατος. Μετά, άρχισαν οι απαγωγές χωρίς διάκριση, με σκοπό τα λύτρα. Για τον φτωχό χωρικό, ο κάτοικος της πόλης που είχε δικό του σπίτι και αυτοκίνητο, ήταν αυτόματα αστός, άρα εχθρός. Θα είμαστε όμως δίκαιοι και θα αναφέρουμε το γεγονός, πως στη διάρκεια της δεκαετίας του '80 ο FARC αποπειράθηκε να νομιμοποιηθεί, δημιουργώντας το νόμιμο κόμμα «Πατριωτική Συμμαχία». Οι αντάρτες, πιο σωστά, τα καλύτερα πολιτικά στελέχη, άφησαν τα βουνά, παρέδωσαν τα όπλα και άρχισαν την πολιτική δράση στις πόλεις. Σε διάστημα 6 μηνών, τα τάγματα θανάτου, δολοφόνησαν 5000 από αυτούς, τους περισσότερους. Ήταν

ένα σαφές μήνυμα γι' αυτούς που έμειναν στα βουνά. Έτσι άρχισαν οι απαγωγές, κάποι που απομάκρυνε τις πλατιές μάζες από τους αντάρτες. Λέγεται πως ο Μονό Χοχόι έπεισε τον Μαρουλάντια, πως θα μπορούσαν να ανταλλάξουν τους αιχμάλωτους στρατιωτικούς και πολιτικούς, με δικούς τους. Αν αυτό ήταν δύσκολο τότε, με την έλευση του Ουρίμπτε στην εξουσία, έγινε αδύνατο. Έχοντας τώρα στα χέρια τους 1000 αιχμαλώτους, έπρεπε να τους φυλάγουν και να τους ταΐζουν. Οι αντάρτες άρχισαν να χάνουν εδάφη και να υποχωρούν στα βουνά και στις ζούγκλες. Οι αιχμάλωτοι ζουν κάτω από δύσκολες συνθήκες, αλλά δεν βασανίζονται, αυτή είναι η αλήθεια.

- Ας περάσουμε συγκεκριμένα στην απελευθέρωση της Μπετανκούρ και των άλλων.

- Η κυβέρνηση επανειλημμένα δήλωνε πως οποιαδήποτε συνομιλία με τους αντάρτες, δεν την ενδιέφερε. Ο διοικητής των ανταρτών, ο Ραούλ Ρέγιες, δολοφονήθηκε, όταν ο FARC απελευθέρωνε μονομερώς τους αιχμαλώτους, ύστερα από την διαμεσολάβηση του Τσάβες. Η συ-

νέχιση αυτής της διαδικασίας αμαύρωνε την εικόνα του Ουρίμπτε.

Η Ίνγκριντ Μπετανκούρ και άλλα 14 άτομα, τα πιο σπουδαία από τους αιχμαλώτους, ήταν συγκεντρωμένοι σε ένα μέρος, ως αποτέλεσμα των προσυμφωνημένων όρων, των συνομιλιών και των εγγυήσεων. Σ' αυτή την επιχείρηση ο στρατός χρησιμοποίησε τα σύμβολα του Ερυθρού Σταυρού και του Telesur (ανεξάρτητη μπολιβαριανή τηλεόραση), κάποι που αποτελεί κατάφορη παραβίαση της Συνθήκης της Γενεύης. Για να το πω απλά, ο FARC παραπλανήθηκε. Αυτό είναι μια αφορμή για μεγαλύτερη δυσπιστία. Τώρα κανείς δεν ενδιαφέρεται για τους εκατοντάδες όμηρους που απέμειναν, εκτός από τους συγγενείς τους. Και όσοι περισσότεροι απ' αυτούς πεδάνουν στα χέρια των ανταρτών, τόσο πιο πολλά προπαγανδιστικά εύσημα θα εισπράξει ο Ουρίμπτε.

Πιστεύω πως δεν ήταν τυχαίο το γεγονός πως η επιχείρηση για την απελευθέρωση της Μπετανκούρ και των υπόλοιπων (μεταξύ τους και 3 Αμερικανοί), έγινε ακριβώς μία εβδομάδα μετά την παραβίαση του συ-

ντάγματος από τον Ουρίμπτε, για προκήρυξη πρόωρων εκλογών, για την εξασφάλιση και 3^{ης} θητείας. Η πετυχημένη επιχείρηση, αναμφισβήτητα του εξασφάλισε την επανεκλογή. Μέσα σε λίγες ώρες, τα ποσοστά του ανέβηκαν από το 78% στο 84%.

Ο FARC περνάει μία σοβαρή κρίση. Για να μιλήσει κανείς για κατάρρευση, είναι υπερβολικό. Υπάρχει ακόμα κάτι. Η κυβέρνηση Ουρίμπτε παροτρύνει τον μαζικό χαφιεδισμό. Σε όλους τους σταθμούς και τα αεροδρόμια προσφέρονται εκατομμύρια για οποιαδήποτε πληροφορία που αφορά τους «αρχηγούς των τρομοκρατών. Και σε μια εξαθλιωμένη και πεινασμένη χώρα (αναφέρομαι στους κολομβιανούς χωρικούς και όχι στις τουριστικές περιοχές της Μπογκοτά και των ακτών της Καρταχένα), αυτό είναι πραγματικά κάτι το ελκυστικό. Η χώρα έχει κουραστεί από τη βία, αλλά υπάρχει μεγάλος φόβος μπροστά στην εξουσία. Οι απλοί άνθρωποι, που ζουν στα σύνορα με τη Βενεζουέλα, αγαπούν τον Τσάβες, το βλέπεις. Ο μέσος Κολομβιανός, όμως, πιστεύει στην παραπληροφόρηση των ελεγχόμενων ΜΜΕ. Ο Ουρίμπτε εκμεταλλεύεται κάθε φραστική «υπερβολή» του Τσάβες.

- Ένωσες τη διαφορά, όταν πέρασες από την Κολομβία στη Βενεζουέλα;

- Έπεσα σε άλλον πλανήτη. Στην Κολομβία οι άνθρωποι είναι ξεχασμένοι, παρατημένοι στη μοίρα τους. Στον αέρα της Κολομβίας πλανάται ο φόβος. Οι φτωχοί είναι απροστάτευτοι. Πλήρης απελπισία και δυστυχία. Καταλαβαίνω ότι ίσως φανεί προπαγανδιστικό κλισέ, αλλά στη Βενεζουέλα όλοι έχουν εγγυημένη δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μόρφωση, τροφή. Για τους φτωχούς -και είναι ο μισός πληθυσμός της χώρας- αποτελεί ουσιώδη αλλαγή της ζωής τους. Και όλο αυτό άρχισε 10 χρόνια πριν, με την έλευση του Τσάβες στην εξουσία. Ο κόσμος γι' αυτό τον αγαπά. Ο καθένας στη χώρα σχολιάζει ελεύθερα οποιοδήποτε θέμα. Δεν υπάρχει φόβος. Και το σπουδαιότερο Ο ΛΑΟΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ. Υπάρχουν

προβλήματα, σε καμία περίπτωση του επιπέδου της Κολομβίας. Εδώ οι ερωτήσεις για το πόσο μπορεί να μείνει ο Τσάβες στην εξουσία ή αν μπορεί να επανεκλεγεί, χάνουν τη σημασία τους, όταν βλέπεις ότι σ' αυτό το στάδιο της επαναστατικής διαδικασίας, μόνο αυτός παρουσιάζεται ως ο καλύτερος εγγυητής «ακατόρθωτων», για το λαό, πραγμάτων. Γι' αυτό και ο λαός τον αγαπά. Τον νιώθει περισσότερο σαν δικό του άνθρωπο, παρά σαν πολιτικό.

Κατανώ πόσο επισφαλές είναι να στηρίζονται όλοι σ' έναν άνθρωπο, αλλά σήμερα στη Βενεζουέλα είναι έτσι. Και αυτό πρέπει κάποια στιγμή να το υπερνικήσουν.

Ανάμεσα στα επείγοντα προβλήματα της χώρας, θα σημειώνα τη διαφθορά και την γραφειοκρατία στον κρατικό μηχανισμό. Έχουν γίνει μεγάλη απειλή για τη επαναστατική διαδικασία. Αυτοί οι γραφειοκράτες κάνουν τους υποστηρικτές του καθεστώτος, γιατί σήμερα στη Βενεζουέλα υπάρχει οικονομικός πλούτος. Και αυτό τους συμφέρει. Τα πλοκάμια της διαφθοράς απλώνονται στους πολιτικούς, τους στρατιωτικούς, τους επιχειρηματίες, στη αστυνομία. Γι' αυτό και την έκβαση του αγώνα θα λύσει ένα πράγμα, το επίπεδο οργάνωσης του λαού από τη βάση. Και είδα με τα ίδια μου τα μάτια πώς γίνεται αυτό. Παράδειγμα, για να πάρεις κρατικές πιστώσεις ή χρηματοδοτήσεις κοινωνικών έργων, πρέπει οπωσδήποτε να συστήσεις μία οργάνωση, έναν συνεταιρισμό, συμβούλια γειτονιάς. Και αυτά όλα είναι ενεργά, λειτουργούν. Και υποβάλλονται σε εξέταση. Η Βενεζουέλα έχει ανεβάσει τα ποσοστά ανάγνωσης και αγοράς βιβλίων. Πέρσι, ξεπέρασε την Αργεντινή. Στους χωρικούς μοιράζεται γη, προσφέρονται τεχνονγνωσία, τεχνολογία, άτοκες πιστώσεις.

Η μεγαλύτερη επιβεβαίωση της σοβαρότητας της μπολιβαριανής επανάστασης είναι ο αγκυροβολημένος ανοιχτά των ακτών της Βενεζουέλας, 4^{ος} στόλος των Η.Π.Α., σε

κατάσταση υψηλής πολεμικής ετοιμότητας. Δραστηριοποιήθηκε 6 μήνες πριν και μισό αιώνα μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο...

Η πολεμική των ΜΜΕ ενάντια στον Τσάβες δεν σταματά. Αν στη Χιλή, επί Αλιέντε, το καθεστώς ήλεγχε το 30% και η δεξιά ανιπολίτευση το 70%, τώρα στη Βενεζουέλα, επί «φοβερής δικτατορίας του Τσάβες», η κυβέρνηση ελέγχει το 20% των ΜΜΕ και η ανιπολίτευση το 80%. Τα έντυπα μέσα της ανιπολίτευσης χρηματοδοτούνται από το εξωτερικό. Αν κάτι θα μπορούσε να προσάψει κανείς στην κυβέρνηση Τσάβες, είναι η υπερβολική ανοχή. Στη Βενεζουέλα δρουν πολλοί ακροδεξιοί μαχητές από την Κολομβία, οι οποίοι προσλαμβάνονται από τους γαιοκτήμονες για να δολοφονούν τους ακτιβιστές. Αυτοί μοιράζουν δωρεάν ναρκωτικά στις φτωχογειονιές. Στη φοιτητική πόλη Μερίδα, οι Κολομβιανοί παρακρατικοί, οπλισμένοι, εισχωρούν στις φοιτητικές κινητοποιήσεις και πυροβολούν ενάντια στη αστυνομία, για να προκαλέσουν επεισόδια. Η δικαιοσύνη στη Βενεζουέλα είναι αργή και οι περισσότεροι νομικοί ανήκουν στην ανιπολίτευση. Ο Τσάβες τονίζει τη διακυβέρνηση στα πλαίσια της νομιμότητας. Πολλές μαζικές οργανώσεις απαιτούν απ' αυτόν πιο αποφασιστική δράση.

(*) Ο **Αντρέι Μαντισούκ** είναι δημοσιογράφος της εφημερίδας «Gazeta» του Κιέβου, ακτιβιστής.

(**) Ο **Ολέγκ Γιάσιנסκι** γεννήθηκε το 1967 στο Κίεβο. Σπούδασε ρωσική γλώσσα και λογοτεχνία και γαλλική φιλολογία στο Κρατικό Πανεπιστήμιο του Κιέβου. Υπήρξε μορφωτικός ακόλουθος της πρεσβείας της Χιλής στην Ουκρανία. Από το 1994 ζει στο Σαντιάγο της Χιλής. Αρθρογράφος σε έντυπα της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών. Μόνιμος ανταποκριτής της ρωσικής υπηρεσίας του BBC. Συνεργάτης των περιοδικών «Επικοινωνία» και «Σκέψη», στη Χιλή.